

Spójność Polityk na Rzecz Rozwoju

Wprowadzenie

Spójność Polityk na Rzecz Rozwoju (PCD – Policy Coherence for Development) to koncept zakładający oparcie różnorodnych polityk krajowych i międzynarodowych na paradygmacie rozwoju, a w konsekwencji ujednolicenie działań pomocowych, zwłaszcza w stosunkach Północ-Południe.

Zakłada on przyjęcie szerokiej, globalnej perspektywy, która umożliwiłaby właściwą ocenę skutków prowadzonych przez nas działań dla krajów najuboższych, także w kontekście wszystkich innych polityk, które na nie oddziałują. Przyjęcie takiej perspektywy jest warunkiem adekwatnego reagowania na złożone i interdyscyplinarne problemy globalne. W myśl tej koncepcji współpraca rozwojowa stanowi tylko jedną z gałęzi polityki międzynarodowej, która – w oderwaniu od spójnych działań względem krajów najuboższych – może nigdy nie przynieść długofalowych i trwałych zmian społeczno-ekonomicznych. Wiele procesów i działań podejmowanych w polu stosunków międzynarodowych stoi w sprzeczności z celami rozwojowymi, czego przykładem jest chociażby polityka handlowa czy migracyjna UE wskazująca na brak konsekwencji i wiarygodności ze strony globalnej Północy w stosunku do krajów Południa. Tymczasem, według Traktatu Lizbońskiego – artykuł 208, cała Unia Europejska powinna, jeśli nie wspierać, to przynajmniej nie sprzeciwiać się działaniom mającym na celu zwalczanie ubóstwa i problemów globalnych.

PCD jest więc zobowiązaniem traktatowym i jako takie powinno być poważnie brane pod uwagę zarówno przy okazji tworzenia, jak i rewizji pięciu kluczowych polityk: handlowej i finansowej, zmian klimatu / środowiska, bezpieczeństwa żywnościowego / rolnictwa, migracji i bezpieczeństwa.

Dlaczego Spójność Polityk na Rzecz Rozwoju jest kluczowa, aby wyeliminować ubóstwo?

Dotychczas mieliśmy do czynienia z ogromną niekonsekwencją, zarówno w polityce unijnej, jak i tej na poziomie krajów członkowskich UE. Jako największy donator na świecie, Wspólnota Europejska hojną ręką wydaje część swojego budżetu na pomoc i współpracę rozwojową, jednocześnie ustanawiając i prowadząc polityki (np. polityka handlowa czy bezpieczeństwa), które w efekcie tylko pogłębiają ubóstwo w krajach rozwijających się i w wielu wypadkach hamują ich rozwój. Wiele opracowań przywołuje przykłady dotyczące polityki rolnej: kraje rozwinięte prowadzą wysoko kosztową politykę chroniącą swoich producentów i faworyzującą ich produkty na rynku globalnym, co sprawia, że są one tańsze niż żywność wyprodukowana samodzielnie w krajach Południa. Z drugiej strony, kraje Południa, dostosowując się do wymagań międzynarodowych pożyczkodawców (np. Banku Światowego), musiały zapewnić otwarcie swoich rynków.

Obecnie największym wyzwaniem dla dialogu Północ-Południe jest zlikwidowanie tej sprzeczności, polegającej z jednej strony na przekazywaniu przez państwa rozwinięte ogromnych kwot na pomoc rozwojową, z drugiej zaś, na prowadzeniu przez nie działań ograniczających perspektywę rozwojową krajów trzecich i niweczących tym samym efekty własnych programów i projektów pomocowych.

GRUPA ZAGRANICA

DEMOKRACJA
I ROZWOJ

Program Grupy Zagranica

Spójność Polityk na Rzecz Rozwoju w Polsce?

W roku 2011 polska administracja publiczna, wspólnie z innymi aktorami – w tym organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą humanitarną i współpracą rozwojową – wypracowała dwa kolejne duże kroki na drodze do lepszej jakości współpracy rozwojowej. Ukończony został, a następnie przedstawiony w Sejmie i w konsekwencji przyjęty, projekt ustawy o współpracy rozwojowej. Aktualnie jesteśmy także w trakcie pracy nad pierwszym wieloletnim planem polskiej pomocy rozwojowej. Ma on zapewnić stabilność działań polskiej współpracy rozwojowej na najbliższe lata. Wydaje się więc, że zadbanie o spójność polityk jest tematem, którym polscy decydenci powinni się zająć w następnej kolejności. Jak dotąd, spójność rozumiana jest w Polsce bardziej przez pryzmat europejskiej polityki spójności dotyczącej rozwoju regionalnego w całej UE, a debata na temat wpływu różnorodnych polityk na realizację celów rozwojowych jest inicjowana głównie w środowiskach pozarządowych.

Rekomendacje Grupy Zagranica

Grupa Zagranica, rekomenduje powstanie w Sejmie stałej Podkomisji ds. Współpracy Rozwojowej. Postulujemy, aby komisja ta była również ciałem podnoszącym głos w debatach na temat polityki zagranicznej Polski, zapewniając tym samym perspektywę spójności i wspólnego działania na rzecz eliminacji ubóstwa na świecie.

Dodatkowo, Podkomisja powinna dokonywać cyklicznej rewizji spójności polskich polityk i wydawać w tej sprawie rekomendacje dla rządu i administracji.

Na kwestię spójności polityk na rzecz rozwoju powinny też samodzielnie zwracać uwagę organy administracji publicznej zajmujące się współpracą rozwojową. W ich interesie leży, aby działania i wydatkowanie środków na współpracę rozwojową nie okazywało się kontraproduktywne w zderzeniu z efektami np. polityki handlowej prowadzonej przez Unię Europejską i kraje członkowskie.

Publikacja została wydana w ramach projektu „Demokracja i Rozwój”. Jest on współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2011 r.

Publikacja została wydana dzięki wsparciu Unii Europejskiej. Treść publikacji nie koniecznie odzwierciedla poglądy Komisji Europejskiej.

Źródła:

1. Raport CONCORD (przykłady niespójności w politykach Unii Europejskiej)
Spotlight on EU Policy Coherence for Development 2011
2. Międzynarodowa Platforma OECD ds. Spójności Polityk na Rzecz Rozwoju
<https://community.oecd.org/community/pcd>
3. Komitet ds. Rozwoju Parlamentu Europejskiego
<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/homeCom.do?body=DEVE>
4. CONCORD - Europejska Konfederacja Organizacji Humanitarnych i Rozwojowych
www.concordeurope.org
5. Fair Politics - kampania informacyjna dotycząca polityki spójności na rzecz rozwoju
<http://www.fairpolitics.nl/europaics>

DEMOKRACJA I ROZWÓJ

**Program Grupy Zagranica.
Prezydencja Polski w Radzie
Unii Europejskiej 2011**

Grupa Zagranica jest stowarzyszeniem 54 polskich organizacji zaangażowanych w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną. Głównym celem Grupy jest budowanie sprawnego i kompetentnego polskiego sektora organizacji rozwojowych, który w sposób efektywny przyczynia się do rozwoju krajów uboższych oraz jest traktowany jako ważny element polityki zagranicznej państwa.

Grupa Zagranica

ul. Litewska 11/13 m.96 00-589 Warszawa

tel +48 22 299 01 05 fax +48 22 207 25 60

grupa@zagranica.org.pl www.zagranica.org.pl